

Інформація щодо діяльності Державного підприємства «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» за 2014 рік на виконання наказу Мінекономрозвитку від 11.02.2015 №116 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо забезпечення прозорості діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки»

Державне підприємство «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» (ДНТЦ ЯРБ) створено в лютому 1992 року відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 лютого 1992 року № 52 з метою науково-технічної, експертної та інформаційно-аналітичної підтримки діяльності регулюючого органу, яким сьогодні є Державна інспекція ядерного регулювання України (далі – Держатомрегулювання). Починаючи з 2008 року ДНТЦ ЯРБ має статус подвійного підпорядкування: Держатомрегулюванню та НАН України.

1 Стратегія та цілі діяльності

Стратегічними завданнями ДНТЦ ЯРБ у 2014 році було:

- науково-технічний супровід регулюючих рішень щодо реалізації заходів «Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій» (К(з)ППБ), виконання переоцінки безпеки та оцінки експлуатаційної безпеки діючих енергоблоків АЕС і дослідницьких ядерних установок;
- експертно-аналітична підтримка здійснення регулюючого супроводу будівництва та введення в експлуатацію нових ядерних установок;
- науково-технічна підтримка наглядової функції державного регулювання;
- розширення кола міжнародних проектів.

2 Основні події, що мають суттєве значення для діяльності суб'єкта господарювання, які відбулися протягом 2014

2.1 Основні результати науково-технічної діяльності

Науково-технічна діяльність ДНТЦ ЯРБ відповідно до Статуту підприємства провадиться за завданнями Держатомрегулювання та спрямована на:

- участь у розвитку системи нормативного регулювання ЯРБ;
- обґрунтування регулюючих рішень у дозвільній діяльності;
- підтримку наглядової функції державного регулювання;
- впровадження передових методологій у практику регулювання та забезпечення безпеки;
- забезпечення науково-інформаційної діяльності.

2.2 Нормотворча діяльність

Пріоритетом у здійсненні нормотворчої діяльності протягом звітнього року була гармонізація вітчизняних нормативних вимог із Директивами ЄС з ядерної безпеки, радіаційної безпеки й аварійної готовності та референтними рівнями Західноєвропейської асоціації регулюючих органів з ядерної безпеки (WENRA), а також врахування у нормативних вимогах уроків аварії на АЕС «Фукусіма-1».

У 2014 році ДНТЦ ЯРБ виконувалася розробка та перегляд 12 НПА. Значно розширено нормотворчу діяльність у рамках міжнародного співробітництва з

регулюючими органами Швеції та Норвегії в частині радіаційної безпеки та поводження з радіоактивними відходами та РАВ.

Фахівцями ДНТЦ ЯРБ проведено аналіз та підготовлено відгуки на проекти 21 НД, розроблених експлуатуючою організацією та центральними органами виконавчої влади. Протягом року розглянуто 31 проект документів МАГАТЕ.

2.3 Експертно-аналітична підтримка дозвільної діяльності

Протягом звітнього періоду для здійснення експертно-аналітичної підтримки Держатомрегулювання щодо оцінки поточного стану ядерної та радіаційної безпеки ядерних установок та ризику від застосування радіаційних технологій ДНТЦ ЯРБ виконано 538 технічних оцінок.

Експертно-аналітична діяльність ДНТЦ ЯРБ була зосереджена на оцінці документації за напрямками: підвищення безпеки та модернізація енергоблоків АЕС України, що пов'язано з реалізацією заходів, передбачених К(з)ППБ, включаючи виконання постфукусімських заходів з підвищення безпеки (кількість технічних оцінок за цим напрямком становить близько 50 % загальної кількості виконаних експертних оцінок); переоцінка безпеки ядерних установок та довгострокова експлуатація; застосування нових типів ядерного палива; ядерні установки, що плануються до будівництва; перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно-безпечну систему; фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, РАВ та ДІВ.

З метою вдосконалення експертної діяльності в ДНТЦ ЯРБ було:

- підготовлено та оприлюднено на веб-сайті «Заяву про політику Державного підприємства «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» у сфері експертної підтримки»;
- запроваджено критерії щодо класифікації важливості зауважень, які надаються експертами під час виконання державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки. Ці критерії погоджено Держатомрегулювання та внесено до стандартів підприємства;
- переглянуто порядок перевірки знань норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки в ДНТЦ ЯРБ, який схвалений Держатомрегулювання;
- проведено перевірку знань норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки фахівців ДНТЦ ЯРБ, які беруть участь у виконанні державних експертиз, щоб підтвердити професіоналізм, високий рівень знань і навичок тих, від кого залежить безпечне функціонування ядерних установок.

2.4 Науково-технічна підтримка наглядової функції державного регулювання

На підтримку наглядової функції державного регулювання виконувалось 12 робіт, зокрема, з розвитку методологічних підходів до цільових обстежень (3 роботи) та проведення спільних інспекцій і аналізування отриманих результатів (12 обстежень).

Взято участь у проведенні приймальних випробувань обладнання, призначеного для модернізацій або реконструкції систем та елементів, важливих для безпеки АЕС (19 випробувань).

Виконувалися радіаційні обстеження з використанням мобільної радіологічної лабораторії RanidSONNI.

2.5 Науково-дослідні та аналітичні роботи

Науково-дослідні та аналітичні роботи ДНТЦ ЯРБ спрямовувались на вирішення актуальних проблем регулювання безпеки використання ядерної енергії, зокрема в сфері удосконалення нормативної бази з ЯРБ, на розробку розрахункових моделей для експертних розрахунків і впровадження сучасної методології оцінки безпеки ядерних установок.

Загалом у 2014 році в ДНТЦ ЯРБ виконувались 36 науково-дослідних робіт (НДР) за окремими напрямками.

Фахівці ДНТЦ ЯРБ брали участь у підготовці Національної доповіді «Про стан техногенної та природної безпеки в Україні у 2013 році» та надали пропозиції Держатомрегулювання, зокрема: для включення до Інтегрованого Плану підтримки ядерної захищеності на період з 2014 по 2016 роки; щодо імплементації положень Директиви ЄС з ядерної безпеки в законодавство України; до Перспективного плану прикладних досліджень у сфері ядерного регулювання на 2015—2017 роки та планів роботи колегії Держатомрегулювання.

2.6 Науково-інформаційна діяльність

Протягом 2014 року в журналі «Ядерна та радіаційна безпека» опубліковано близько 50 статей. Географія авторів охоплює не лише Україну, але й Російську Федерацію, Білоруську Республіку, Німеччину, США та інші країни.

У 2014 році видавництвом IGI Global (США) випущено в світ книгу «Інформаційні та керуючі системи атомних електричних станцій для безпеки та захищеності» (Nuclear Power Plants Instrumentation and Control Systems for Safety and Security) під редакцією доктора техн. наук, проф. М. О. Ястребенецького (ДНТЦ ЯРБ) та доктора техн. наук, проф. В. С. Харченко (Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»).

ДНТЦ ЯРБ брав участь в організації та проведенні:

- IV МНПК «Підвищення безпеки та ефективності атомної енергетики» (жовтень 2014 року, м. Одеса);
- Міжнародної конференції із завдань, що стоять перед організаціями науково-технічної підтримки в сфері підвищення ядерної безпеки (27—30 жовтня 2014 року, м. Пекін, КНР);
- Семінару з питань ліцензування сухих сховищ відпрацьованого ядерного палива (ССВЯП) (8 - 11 грудня 2014 року, м. Київ).

Впродовж року 130 фахівців ДНТЦ ЯРБ взяли участь у 88 міжнародних заходах, що проводилися МАГАТЕ, науковими організаціями та організаціями технічної підтримки регуляторів Німеччини, Франції, Швеції, Італії, США (US NRC, BNL). Ці заходи були спрямовані на подальший розвиток співробітництва, обговорення результатів спільної діяльності, на обмін досвідом щодо забезпечення ЯРБ тощо.

2.7 Міжнародна діяльність

Міжнародна діяльність ДНТЦ ЯРБ у 2014 році полягала в участі в проектах з науково-технічної підтримки Держатомрегулювання та розвитку потенціалу ДНТЦ ЯРБ за такими основними напрямками:

- виконання оцінки безпеки ядерних установок в Україні спільно з іноземними експертами;

- розробка нормативних та методичних документів з удосконалення діяльності Держатомрегулювання;
- надання науково-технічної підтримки в рамках виконання міжнародних проектів;
- участь у проектах 7-ї Рамкової програми Євратому з наукових досліджень та розвитку технологій;
- проведення навчання для іноземних фахівців в Україні;
- участь експертів ДНТЦ ЯРБ в якості лекторів у семінарах та навчальних курсах за кордоном.

ДНТЦ ЯРБ продовжував активний пошук нових форм міжнародного співробітництва. У липні 2014 року ДНТЦ ЯРБ приєднався до європейської технологічної платформи NERIS у сфері готовності до реагування та відновлення у разі надзвичайної ядерної та радіологічної ситуації. У вересні 2014 року під час візиту делегації ДНТЦ ЯРБ до Чеського Інституту ядерних досліджень (ÚJV Řež a.s.)

ÚJV Řež a.s. було досягнуто домовленостей про розширення двостороннього співробітництва в частині експертної та наукової підтримки регулюючої діяльності та підписано Меморандум про взаєморозуміння між ÚJV Řež a.s. та ДНТЦ ЯРБ. У листопаді 2014 року підписано контракти з регулюючим органом Королівства Норвегія (NRPA).

Важливе місце в міжнародній діяльності підприємства належить співпраця з міжнародними організаціями (МАГАТЕ, Європейською асоціацією організацій з технічної безпеки (ETSON)), а також участі у проектах з наукових досліджень та розвитку технологій Євратома.

3 Кадрова політика

Кадрова політика ДНТЦ ЯРБ спрямована на перспективу розвитку та вдосконалення персоналу, підвищення рівня його кваліфікації, зростання престижності наукової праці, посилення соціальної захищеності та мотивації труда працівників.

Кадрова політика є складовою частиною всієї управлінської діяльності й виробничої політики підприємства та сприяє створенню колективу висококваліфікованих спеціалістів, здатних вирішувати найскладніші питання регулювання і забезпечення безпеки.

Загальна кількість працівників ДНТЦ ЯРБ становить 246 осіб. Середній вік персоналу ДНТЦ ЯРБ складає 43 роки.

Рівень освіти працівників є одним з найважливіших факторів успішності підприємства, який забезпечує підтримку високої якості виконуваних робіт. У ДНТЦ ЯРБ працюють два доктори технічних наук, 15 кандидатів наук. Створено колектив висококваліфікованих спеціалістів-експертів, здатних вирішувати найскладніші питання регулювання й забезпечення безпеки ЯУ та радіаційних технологій. Більшість спеціалістів мають стаж роботи на АЕС та в провідних наукових установах галузі.

Кадрову політику підприємства скеровано на омолодження персоналу. Щорічно у відділах ДНТЦ ЯРБ проходять виробничу та переддипломну практику студенти фахових спеціальностей провідних вищих навчальних закладів України. Значна частина учнівської молоді згодом стає працівниками ДНТЦ ЯРБ. На підприємстві працюють 13 молодих спеціалістів, переважна більшість яких є студентами або випускниками

Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» та Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

У 2014 році 22 працівники ДНТЦ ЯРБ, які отримали значні результати в професійній діяльності, удостоєні почесних відзнак та відомчих нагород.

4 Фінансова діяльність

Основною метою діяльності ДНТЦ ЯРБ є експертна підтримка органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки. У 2014 році обсяг виконання експертиз ядерної та радіаційної безпеки підприємством склав 84,6 % від загального обсягу виконання.

Основним вітчизняним контрагентом ДНТЦ ЯРБ є ДП «НАЕК «Енергоатом» з його відокремленими підрозділами, для яких було виконано 54,6 % робіт від загального обсягу виконання.

Значний обсяг робіт підприємство виконує в рамках програм та угод міжнародної технічної допомоги Україні, які фінансуються, в основному, коштом Європейського банку реконструкції та розвитку, Комісії Європейських Співтовариств та Комісії ядерного регулювання США. Роботи, виконані за рік в рамках міжнародної технічної допомоги, склали 29,0 %.

Чисельність працівників та заробітна плата

Показники	Одиниця виміру	Значення показників
Загальна чисельність працівників	осіб	241
у тому числі: керівних працівників	осіб	69
Загальний фонд оплати праці	тис. грн.	48 848,2
Середньомісячна заробітна плата усіх працівників	гривень	16 891
Середньомісячна заробітна плата керівних працівників	гривень	30 899

Заборгованості із виплати заробітної плати впродовж 2014 року підприємство не мало.

Основні фінансові показники, що характеризують діяльність ДНТЦ ЯРБ протягом 2012 -2014 років

Показники	Оптимальні значення показників	Фактичні значення показників		
		2012 рік	2013 рік	2014 рік
Коефіцієнт прибутковості	> 0	0,070	0,066	0,087
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 – 0,35 та більше	2,63	1,72	1,1
Коефіцієнт поточної ліквідності	> 1	7,73	7,09	4,69
Коефіцієнт використання активів	збільшення	0,098	0,089	0,118

У 2014 році в ДНТЦ ЯРБ було нараховано 799,9 тис. грн. податку на прибуток та сплачено впродовж року до державного бюджету 752,1 тис. грн. податку на прибуток; нараховано відрахувань частини чистого прибутку до державного бюджету 888,5 тис. грн. та сплачено – 760,4 тис. грн.

Керівний склад ДНТЦ ЯРБ у 2014 році налічував 11 осіб, а саме:

- директор Громов Г.В. (до 23.04.2014), Шевченко І.А. (з 30.04.2014);
- перший заступник директора Шоломицький С.Е. (до 12.05.2014), Печериця О.В. (з 19.05.2014);
- заступник директора з оцінки безпеки Інюшев В.В.;
- заступник директора з наукових питань Носовський А.В.;
- заступник директора з фінансово-економічних питань Бондарчук П.А.;
- директор Славутицької філії ДНТЦ ЯРБ Нефьодов О.С.;
- директор Харківської філії ДНТЦ ЯРБ Тимофєєв С.В. (до 04.02.2014), Трубчанінов С.О. (з 14.07.2014);
- директор відокремленого підрозділу «Бюро аналітичних досліджень безпеки АЕС» Бережний А.І.